

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av huvudmannens och
rektorns arbete för att fler elever ska få undervisning
av behöriga förskollärare och lärare i förskoleklass och
grundskola i Eskilstuna kommun och
Skogstorpsskolan F-9**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning i Eskilstuna kommun och Skogstorpsskolan F-9 avseende kvaliteten i huvudmannens och rektorns arbete för att fler elever ska få undervisning av behöriga förskollärare och lärare. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska huvudmäns och rektorers arbete för att se till att fler elever får undervisning av legitimerade och behöriga förskollärare och lärare i förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6.

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning bedriver huvudmannen och rektorn ett strategiskt arbete för att undersöka behov av behöriga förskollärare och lärare inom huvudmannens organisation och den aktuella skolenheten?
2. I vilken utsträckning bedriver huvudmannen och rektorn ett aktivt och strategiskt arbete för att öka behörigheten bland befintliga förskollärare och lärare genom behörighetsgrundande utbildning?

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer kvaliteten i huvudmannens och rektorns arbete i tre nivåer. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls av Eskilstuna kommun och Skogstorpsskolan F-9 i följande utsträckning:

Arbete för att undersöka behov av behöriga lärare

Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett strategiskt arbete för att undersöka behovet av behöriga lärare och förskollärare, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver tydliggöra arbets- och ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn i arbetet med att kartlägga behov av behöriga förskollärare och lärare.

Arbete för ökad behörighet genom utbildning

Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett arbete för att öka behörigheten bland lärare och förskollärare genom behörighetsgrundande utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen och rektorn behöver, utifrån identifierade behov, utveckla arbetet med att informera om och uppmuntra lärare att delta i behörighetsgrundande utbildning.

Huvudmannen ska senast den 29 oktober 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2026:685) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Arbete för att undersöka behov av behöriga lärare

Här bedöms i vilken utsträckning huvudmannen och rektorn bedriver ett strategiskt arbete för att undersöka behov av behöriga förskollärare och lärare inom huvudmannens organisation och aktuell skolenhet. I det ingår hur rektorn och huvudmannen återkommande tar reda på nuvarande och framtida behov av behöriga lärare och förskollärare. Det gäller såväl behov av legitimerade lärare som behov av behöriga lärare i ämnen där lärare som är legitimerade men inte behöriga i ämnet, årskursen eller skolformen undervisar. Även möjligheterna att öka behörigheten genom behörighetsgrundande utbildning av befintlig personal omfattas. Vidare ingår hur ansvarsfördelning och samverkan kring kartläggningsarbetet mellan huvudmannen och rektorn ser ut.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett strategiskt arbete för att undersöka behovet av behöriga lärare och förskollärare, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare, rektorn för aktuell skolenhet,

representanter för huvudmannen, gruppintervju med rektorer inom huvudmannens organisation samt inskickade dokument och Skolverkets statistik.

Kartläggning och analys av behov

Huvudmannen kartlägger nuvarande och framtida behov av behöriga förskollärare och lärare inom organisationen, men huvudmannens kartläggning omfattar inte möjligheten att öka andelen behörig personal genom behörighetsgrundande utbildning. Huvudmannen samlar årligen in uppgifter från skolenheterna om förskollärarnas och lärarnas legitimationer och behörigheter. Kartläggningen omfattar även Skolverkets uppgifter om befintlig personals legitimationer och behörighet. Härtill följer huvudmannen upp skolenheternas behov av behöriga lärare genom diskussioner i huvudmannens ledningsgrupp, där de särskilt uppmärksammar ämnena engelska, matematik och svenska. I syfte att anpassa organisationen utifrån ett minskat elevantal och kommande pensionsavgångar kartlägger huvudmannen även framtida behov av behöriga lärare och förskollärare. Här ingår också att huvudmannen följer upp kompetensförsörjningsbehoven inför införandet av tioårig grundskola. Huvudmannen har identifierat behov av behöriga lärare i bland annat ämnena slöjd och teknik samt fritidshemmet. Huvudmannen kartlägger däremot inte möjligheten att öka andelen behöriga lärare genom behörighetsgrundande utbildning. Huvudmannen samlar exempelvis inte in underlag från rektorerna som synliggör om lärarna har behörighet för de ämnen och årskurser som de undervisar i eller om behörigheten bland befintlig personal kan öka genom behörighetsgrundande utbildning, även om olika utbildningsvägar som leder till behörighet ibland diskuteras.

Rektorn på Skogstorpsskolan F-9 kartlägger nuvarande och framtida behov av behöriga förskollärare och lärare på ett systematiskt sätt, men möjligheten att tillgodose behoven av behöriga lärare genom behörighetsgrundande utbildning kartläggs inte. I samband med tjänsteplaneringen inför kommande läsår följer rektorn upp personalens legitimationer och behörigheter i de digitala system som huvudmannen tillhandahåller, och identifierar därigenom aktuella behov. Rektorn tar även del av pensionsprognoser för att skaffa sig en bild av framtida behov av behöriga lärare och förskollärare samt hur förändringar i styrdokument kan påverka behoven. Kartläggningen av behov omfattar dessutom den information som rapporteras till statistikmyndigheten SCB samt underlag från medarbetarsamtal. Rektorns kartläggning visar bland annat att lärarna som undervisar i förskoleklass har behörighet för skolformen och att lärarna i årskurserna 1–3 i större utsträckning än lärarna i årskurserna 4–6 undervisar i ämnen som de saknar behörighet för. Rektorn har identifierat behov av behöriga lärare i ämnena bild och engelska. Det finns

även lärare på skolenheten som saknar legitimation. De framtida behoven beaktas dock i begränsad utsträckning i rektorns kartläggning. Trots att rektorn har kännedom om att det finns lärare som under flera år har undervisat i ett eller flera ämnen som de saknar behörighet för, har rektorn inte kartlagt möjligheten att öka lärarnas behörighet genom behörighetsgrundande utbildning.

Arbetsfördelning och samverkan

Arbetet med att kartlägga och analysera behovet av behöriga förskollärare och lärare bedrivs både på huvudmannanivå och skolenhetsnivå, men arbets- och ansvarsfördelningen i arbetet är inte helt tydlig. För rektorerna är det tydligt att de själva ansvarar för att kartlägga behoven på den egna skolenheten. Som stöd i arbetet ser huvudmannen till att det finns uppgifter om lärarnas legitimationer och behörigheter i de övergripande personalsystemen. Även om rektorerna känner till att huvudmannen samlar in uppgifter om personalens legitimationer och behörigheter, är det inte tydligt för dem om, eller på vilket sätt, huvudmannen använder dessa underlag för att analysera behoven av behöriga lärare och förskollärare inom organisationen. Rektorerna vet inte heller om huvudmannen använder underlaget i syfte att öka andelen behöriga lärare i organisationen. Även om det förekommer tillfällen i huvudmannens ledningsgrupp då rektorerna diskuterar behov av behöriga lärare och förskollärare på respektive skolenhet, har rektorerna inte tillgång till uppgifter om behoven på en aggregerad nivå och de vet inte om huvudmannen och rektorerna har en samstämmig bild av behoven. De diskussioner som förs med huvudmannen handlar i huvudsak om rekryteringsbehov och möjligheten att samordna tjänster för att tillgodose behoven av behöriga lärare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen behöver tydliggöra arbets- och ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn i arbetet med att kartlägga behov av behöriga förskollärare och lärare.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannens och rektorernas ansvarsfördelning och samverkan i arbetet med att kartlägga och analysera behov av behöriga förskollärare och lärare inom organisationen inte är tydlig. Det är inte tydligt för rektorerna vilket ansvar huvudmannen har i det kartläggande arbetet. Utan gemensamma och förankrade arbetsätt

finns en risk att huvudmannen och rektorerna inte har en samstämmig bild av behoven. Det kan i sin tur leda till att de reella behoven inte synliggörs och missade möjligheter att öka behörigheten genom behörighetsgrundande utbildning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att strukturen för samverkan i kartläggningsarbetet tydliggörs. I det gemensamma arbetet med att kartlägga och analysera behov av behörig personal behöver arbets- och ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorerna klargöras, så att det blir tydligt vad som görs på central nivå och vad som sker på respektive skolenhet. För att en samstämmig bild av behoven ska kunna uppnås behöver det dessutom finnas förankrade arbetsätt som gör det möjligt att synliggöra de gemensamma behoven.

Arbete för ökad behörighet genom utbildning

Här bedöms i vilken utsträckning huvudmannen och rektorn bedriver ett aktivt och strategiskt arbete för att öka behörigheten bland befintliga förskollärare och lärare genom behörighetsgrundande utbildning. I det ingår hur huvudmannen och rektorn utifrån identifierade behov arbetar med insatser för att öka behörigheten bland befintlig undervisande personal. Arbetet med att informera personal om möjligheterna till behörighetsgrundande utbildning, uppmuntra dem och ge stöd för att kunna delta i behörighetsgrundande utbildning ingår också. Vidare bedöms hur huvudmannen och rektorn planerar och följer upp deltagande i behörighetsgrundande utbildning.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen och rektorn bedriver i flera delar ett arbete för att öka behörigheten bland befintliga lärare och förskollärare genom behörighetsgrundande utbildning, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med lärare, rektorn för aktuell skolenhet, representanter för huvudmannen, gruppintervju med rektorer inom huvudmannens organisation samt inskickade dokument och Skolverkets statistik.

Insatser utifrån identifierade behov

Huvudmannen genomför inte några insatser för att öka behörigheten genom behörighetsgrundande utbildning av befintliga lärare utifrån identifierade behov av behöriga lärare i grundskolan. De insatser som huvudmannen har genomfört har avsett behörighetsgrundande utbildning inom andra skolformer eller andra kompetenshöjande utbildningsinsatser

som inte är behörighetsgrundande. Huvudmannen planerar även för insatser för att öka behörigheten av lärare i fritidshem. Det finns således inte några aktuella exempel på att huvudmannen har genomfört insatser för att öka behörigheten i grundskolan genom behörighetsgrundande utbildning utifrån de behov som identifierats i kartläggningen. Även om det finns lärare inom organisationen som deltar i behörighetsgrundande utbildningar och huvudmannen ger stöd för detta, är deltagandet inte initierat av huvudmannen i syfte att öka behörigheten utifrån identifierade behov.

Rektorn på Skogstorpsskolan F-9 gör få insatser för att öka behörigheten bland lärarna genom behörighetsgrundande utbildning. Trots att rektorn har uppmärksammat att flera lärare undervisar i ett eller flera ämnen som de saknar behörighet för, vidtas inte några insatser för att öka behörigheten genom behörighetsgrundande utbildning. Rektorns huvudsakliga arbete för att öka behörigheten sker genom rekrytering, även om enstaka lärare utifrån behov har deltagit i behörighetsgrundande utbildning, exempelvis i ämnena hem- och konsumentkunskap och engelska. Det finns dock lärare på skolenheten som har undervisat i ämnen utan behörighet under flera år.

Information, stöd och uppmuntran att delta i utbildning

Huvudmannen informerar generellt om och ger stöd vid behörighetsgrundande utbildning. Genom förvaltningens HR får rektorerna information om när det är dags att informera lärarna om tillgängliga behörighetsgrundande utbildningar samt vilka förutsättningar som huvudmannen ger för studier. Huvudmannen informerar även på interna digitala plattformar om hur lärarna ska gå till väga för att ansöka till behörighetsgrundande utbildningar. Inom huvudmannens organisation finns riktlinjer för vilken kompensation personal kan få vid studier. Exempelvis ges stöd för kurslitteratur och det förekommer att lärare studerar på arbetstid. Huvudmannen uppmuntrar personalens deltagande i utbildningar genom att exempelvis skapa ekonomiska förutsättningar som möjliggör för lärare att studera. Genom rektorerna förmedlar huvudmannen dessutom att man ser positivt på att lärarna vidareutbildar sig.

Rektorn på Skogstorpsskolan F-9 ger inte alla lärare som saknar behörighet den information, uppmuntran och det stöd som behövs för att delta i behörighetsgrundande utbildning. Även om rektorn informerar lärarna om möjligheten att studera genom Lärarlyftet, exempelvis genom att vidarebefordra information från huvudmannen, är informationen om olika vägar till behörighet inte förankrad hos alla lärare. Det finns lärare som undervisar i ett eller flera ämnen där de saknar behörighet, exempelvis i lågstadiet, och där rektorn inte har initierat samtal om hur de kan gå till väga för att skaffa sig behörighet genom behörighetsgrundande utbildning.

Rektorn ger stöd till lärare som studerar en behörighetsgrundande utbildning genom att erbjuda kompensation för kurslitteratur och resor till studieorten samt genom att skapa individanpassade tidsmässiga förutsättningar.

Planering och uppföljning av utbildningsinsatser

Huvudmannen och rektorn planerar och följer upp utbildningsinsatser. Rektorn ansvarar för att informera huvudmannen när det finns lärare som vill ansöka om deltagande i Lärarlyftet. Rektorn ansvarar också för att tillsammans med läraren planera utbildningsinsatsernas genomförande. Det kan exempelvis innebära att rektorn har en plan för hur läraren kan frigöras från undervisningen och andra uppgifter för att kunna studera. Huvudmannen följer upp de lärare som deltar i statsfinansierade behörighetsgrundande utbildningar. Huvudmannen håller sig även informerad om hur många som fullföljer utbildningen. Detta sker genom rutiner där lärare, efter avslutad behörighetsgrundande utbildning, registrerar sina uppgifter om utökad legitimation i organisationens personalsystem. I de fall då lärare på Skogstorpsskolan F-9 deltar i behörighetsgrundande utbildning följer rektorn upp hur studierna fortskrider genom individuella avstämningar. Rektorn följer även upp om stödet för att genomföra studierna är tillräckligt eller om det behöver justeras.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Huvudmannen och rektorn behöver, utifrån identifierade behov, utveckla arbetet med att informera om och uppmuntra lärare att delta i behörighetsgrundande utbildning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen och rektorn inte på ett tydligt sätt informerar om och uppmuntrar lärare till att delta i behörighetsgrundande utbildning utifrån identifierade behov. Det medför en risk att lärare inte utbildar sig i den grad som skulle vara möjligt och därmed att elever inte får undervisning av legitimerade och behöriga lärare.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen och rektorn utvecklar ett systematiskt arbete med att informera om och uppmuntra till att delta i behörighetsgrundande utbildning. Arbetet kan i större utsträckning utgå från de behov av behöriga lärare som identifieras inom

organisationen och på skolenheten. Det är också viktigt att utbildningsinsatserna som genomförs planeras och följs upp.

På Skolinspektionens vägnar

X Sarah Vinterlycka

Beslutsfattare

Signerat av: Sarah Vinterlycka

X Camilla Adler

Föredragande

Signerat av: Camilla Adler

I handläggningen av ärendet har även utredare Ingela Åkerman Jansson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

2 kap. 8–10, 13, 16–21, 34 a §§

4 kap. 3–4 §§

Förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare

2 kap. 2–7 b, 35, 44–53 §§

3 kap.

4 kap. 4 §

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Skogstorpsskolan F-9 och Eskilstuna kommun den 19 och 20 mars samt 23 mars 2026. Besöket genomfördes av utredarna Camilla Adler och Ingela Åkerman Jansson. Skogstorpsskolan F-9 omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9 samt fritidshem. Granskningen omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. Det går cirka 850 elever på skolenheten varav 400 elever går i F-6. Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor. Skolverkets statistik visar att år 2025 är det 77,3 procent av lärarna (heltidstjänster) som är legitimerade och undervisar i minst ett ämne som de är behöriga i. Av de dokument som Skolinspektionen har tagit del av i samband med granskningen framgår att på Skogstorpsskolan F-9 är 29 av 33 lärare som undervisar F-6 legitimerade förskollärare eller lärare. Tretton av dessa undervisar i ämnen, årskurser eller en skolform som de inte är behöriga i. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolenheten är det en lärare som går behörighetsgrundande utbildning. Eskilstuna kommun ansvarar för 24 grundskoleenheter, varav Skogstorpsskolan F-9 är en. Skolverkets statistik visar att år 2025 varierar andelen legitimerade lärare (heltidstjänster) i grundskolan som undervisar i minst ett ämne som de är behöriga i mellan 47,6 procent och 92,9 procent vid kommunens skolenheter.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En intervju med lärare
- En intervju med rektorn för aktuell skolenhet
- En intervju med representanter för huvudmannen
- En intervju med ett urval av rektorer inom huvudmannens organisation
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Statistik från Skolverket.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och övrigt underlag för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla huvudmän och skolenheter som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras hösten 2026.